

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Vass László ügyvéd által képviselt felperesnek, dr. Horváth Tamás Vilmos ügyvéd által képviselt I. rendű és II. rendű alperesek ellen korlátlan felelősség megállapítása iránt indított perében a Pest Megyei Bíróság 2010. március 17-én kelt 10.G.40.082/2009/13. számú ítélete ellen az alperesek részéről 14. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi az alpereseket, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az alperesek személyes költségmentessége folytán le nem rótt jogorvoslati illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperesek - akik házastársak - 2004. augusztus 3-án kelt társasági szerződéssel alapították az ... Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaságot (a továbbiakban: Kft.) 3.000.000 forint törzstőkével, amelyből az alperesek 50 % - 50 %-os részesedéssel rendelkeztek, a Kft. ügyvezetője az I. rendű alperes volt. A Pest Megyei Bíróság mint Cégbíróság 2004. augusztus 24-én jegyezte be a társaságot a cégjegyzékbe.

A Kft. 2005-ben kibérelte a felperes ...i telephelyén lévő fűrészüzemet, azonban a bérleti díj, az energiaköltség és bizonyos ipari fa ellenértékét csak részben fizette

meg a felperesnek, összesen 2.126.290 forintot nem egyenlített ki. A bérleti jogviszony 2006. I. negyedévében megszűnt, akkor a Kft. el is költözött a ...i fűrészüzemből, a felperes felé fennálló 2.126.290 forint összegű tartozást elismerte, teljesítés azonban nem történt.

Az I. rendű alperes közvetítő útján kívánta értékesíteni a Kft.-t, s egy közvetítő céggel történt megállapodás eredményeként ... Ügyvédi Irodájában a 2006. szeptember 7-én kelt üzletrész átruházási szerződéssel az alperesek mint eladók az üzletrészeiket 1.500.000 - 1.500.000 forint ellenértékért átruházták ... és ... vevők részére. Ezt követően a Kft. új tulajdonosai - jogi képviselő útján - változásbejegyzési kérelmet nyújtottak be a cégbírósághoz, s a Kft. a ... szám alatti székhelyét áthelyezte a ... szám alá. A cégbíróság átvezette a cégjegyzéken a változásokat. A Kft. a fenti 2.126.290 forint összegű tartozását továbbra sem fizette meg a felperesnek, a cégjegyzékbe bejegyzett új székhelyének címén pedig ismeretlen volt.

A Fővárosi Bíróság mint Cégbíróság a 2006. évi V. tv. (Ctv.) 90. § (1) bekezdése alapján a 2008. április 15-én kelt Cg. .../9. számú végzésével megindította az ismeretlen székhelyű Kft. megszüntetésére irányuló eljárást, a végzés közzétételére 2008. május 8-án került sor a Céglőnyben, s mivel határidőn belül érdemi bejelentés nem érkezett a cégbírósághoz és nem történt meg a törvényes működés helyreállítása, ezért a cégbíróság a 2009. május 18-án kelt Cg. .../18. számú végzésével elrendelte az ismeretlen székhelyű cég törlését, a végzés 2009. június 27-én emelkedett jogerőre.

A felperes 2009. június 26-án az alperesek ellen benyújtott keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperesek mint a Kft. tagjai korlátlanul felelnek a fennálló és ki nem egyenlített 2.126.290 forint tőke és kamatai tartozásért. Kereseti kérelme jogszabályi alapjaként a Ptk. 4. §-ának (1) bekezdését, az 5. §-ának (1) bekezdését és az 1991. évi CXLIX. tv. (Cstv.) 63/A. §-át jelölte meg, majd a Kft. megszüntetésére irányuló eljárás és a cégjegyzékből való törlésére figyelemmel a kereset jogcímeiként a Ctv. 93. §-ának (2) bekezdésében foglaltakra hivatkozott. Kérte az alperesek kötelezését 2.126.290 forint és járulékai megfizetésére azzal, hogy az alperesek a cégbíróság végzése meghozatalát megelőző három éven belül ruházták át részesedésüket, a cég nem volt fizetőképese, hiszen több mint a törzstőkéjének 50 %-át meghaladó tartozása állt fenn csak a felperes felé. Ezen túlmenően köztartozásai is voltak, így az átruházás időpontjában sem volt a Kft. fizetőképese, az alperesek az üzletrészeiket nem is az üzleti életben egy közismerten megbízható személynek értékesítették. A felperes hivatkozott arra is, hogy az alperesek házastársak.

Az alperesek ellenkérelmükben elsődlegesen a Pp. 157. §-ának a) pontja alapján, figyelemmel a Pp. 130. § (1) bekezdésének f) pontjában foglaltakra, időelőttiség miatt a per megszüntetését kérték, másodlagosan; az érdemi védekezésük a kereset elutasítására irányult. A felperes követelésével szemben az alperesek kimentésként arra hivatkoztak, hogy a vagyoni hányaduk átruházása során

jóhiszeműen jártak el, bár a Kft.-nek nem volt munkája, azonban az üzletrész átruházás időpontjában a társaság jó hírrel rendelkezett, az üzletrész vevői pedig ... állampolgárok voltak s a ...iai fűrészipar mindig kiemelkedő volt, így az alperesek joggal bízhattak abban, hogy a vevők is jóhiszeműen jártak el a társaság megvásárlásakor. Hivatkoztak arra is, hogy a Kft. teljes könyvelési anyagát is átadták a vevők részére, akik ígéretet tettek a társaság tartozásainak a kiegyenlítésére.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperesek korlátlanul felelnek a Cg. ... cégjegyzékszám alatt bejegyzett ... Kereskedelmi Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaságnak a felperes felé fennálló 2.126.290 forint és ezen összeg után 2005. május 12. napjától a kifizetés napjáig járó kamataival. Egyetemesen kötelezte a bíróság ezért az alpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek 2.126.290 forintot és ezen összeg után 2005. év május hó 12. napjától a kifizetés napjáig a rendelkező részben írt mértékű kamatot. Egyetemesen kötelezte továbbá az alpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az felperesnek bruttó 327.600 forint perköltséget. Az ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság nem osztotta az alpereseknek a per megszüntetésével kapcsolatos jogi álláspontját, megítélése szerint a kereset nem volt idő előtti. A felperes a keresetét kétségkívül csak megállapításra indította 2009. június 26-án, azonban a Fővárosi Bíróság mint Cégbíróság 2009. május 18-án kelt végzésével a Kft.-t mint ismeretlen székhelyű céget törölte a cégjegyzékből, s ez a végzés 2009. június 27-én jogerőre is emelkedett, egy nappal a kereset benyújtását követően. Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét érdemben a Ctv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján találta megalapozottnak. Kifejtette, hogy a Ctv. ezen rendelkezése az ún. felelősség áttörés szabályait tartalmazza arra az esetre, ha egy cég „fantomizálódik”, eltűnik a székhelyéről és a vezető tisztségviselő sem található meg, amely értelemszerűen felveti a cég tagjainak a felelősségét is, hiszen nem tettek meg mindent annak érdekében, hogy törvényesen működjön a gazdasági társaság. A jogszabály kimentési lehetőséget biztosít, így az alpereseknek bizonyítaniuk kellett volna - hogy bár nem volt fizetőképese a cég, de - az átruházás során jóhiszeműen jártak el, részesedésüket nem „hajléktalannak” értékesítették, hanem az üzleti életben egy közismerten megbízható, ismert személynek. Az I. rendű alperes a tárgyaláson tett személyes előadása során maga cáfolta ezt, mivel a vevőkkel személyesen soha nem tárgyalt, és arra nézve sem tudott nyilatkozni, hogy a ... állampolgárságú vevők magyarul beszéltek-e. Az alperesek csak az értékesítés során találkoztak a vevőkkel, velük nem váltottak szót, kizárólag az üzletrész átruházási szerződések, az átadás-átvételi jegyzőkönyv, illetőleg az ügyvezetői tisztségről való lemondás aláírására szorítkoztak, az alperesek a vevőktől semmilyen információt nem kértek, és semmilyen információt nem adtak át. A vevők üzleti életben való közismerten megbízható személyiségét vonja kétségbe a Kft. ellen a cégbíróság által indított megszüntetési eljárás is. Az elsőfokú bíróság megállapította továbbá, hogy az alperesek maguk sem hivatkoztak arra, hogy üzletrészeik értékesítésekor a cég fizetőképese volt, hiszen sem ingó, sem ingatlan vagyonnal nem rendelkeztek, kivéve pár ezer forint készpénzt. Mindezekből következően az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperesek a Ctv. 93. §-ának (2) bekezdésében előírt

bizonyítási kötelezettségüknek nem tettek eleget, a felperes viszont a követelése megalapozottságát bizonyította, így a keresetnek helyt adott, rámutatva arra, hogy az alperesek azért kötelesek egyetemlegesen helytállni a Kft. tartozásáért a felperes felé, mert a Ptk. 685/B. §-ának (1) bekezdése és a 685. § b) pontja értelmében többségi befolyással rendelkeztek a társaságban. Az elsőfokú bíróság a perköltségről a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Az ítélet ellen az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, elsődlegesen az ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítását, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését kérték a Pp. 252. §-ának (2) bekezdése alapján, sérelmezve azt is, hogy az elsőfokú bíróság a per megszüntetésére irányuló kérelemnek nem adott helyt. Lényegében megismételték az elsőfokú eljárásban tett előadásaikat; hivatkoztak arra, hogy a tag korlátlan felelősségének megállapítására akkor kerülhet sor, ha a céget a cégbíróság a megszüntetési eljárást követően törölte a cégjegyzékből, az adott esetben a törlést kimondó végzés 2009. június 27-én emelkedett jogerőre, míg a felperes 2009. június 26-án már előterjesztette a keresetét, így a per megszüntetésének lett volna helye. Előadták, hogy a kedvezőtlen gazdasági körülményekre tekintettel döntött a Kft. úgy, hogy visszaadja a bérelt fűrészüzemet a felperesnek, megszüntetve a bérleti szerződést, mivel a társaság a működését fenntartani nem tudták, ezért azt értékesítették két ... állampolgár részére, tájékoztatva őket a fennálló tartozásról, akik ígéretet tettek a tartozás megfizetésére, a társaság további működésére ráhatásuk nem volt. Hivatkoztak arra, hogy a korlátozott tagi felelősség áttörését biztosító rendelkezés a Ctv. 93. § (2) bekezdésnek célja; lehetővé tegye azon személyek felelősségre vonását, akiknek magatartása és kifejezett szándéka arra irányul, hogy a polgári jogban megfogalmazott jóhiszemű magatartás követelményeivel ellentétes módon, a korlátozott tagi felelősséggel eleve visszaélve másokat, így különösen hitelezőiket megkárosítsák, avagy jogtalan módon jussanak előnyhöz, a korlátozott felelősség áttörése megengedhetősége vizsgálatának, azaz a bizonyításnak ki kell terjednie arra is, hogy az alperesek a társaságot milyen céllal hozták létre (BH1999.465), a visszaélés akkor állapítható meg, ha a jogi személy, a korlátozott felelősség választott célja csak látszólagos, a kívüllág félrevezetését célozza és a jogi személyt létrehozó tagok valójában a jogrendbe ütköző, még bűncselekményt is megvalósító tevékenységet folytatnak. Az alperesek által alapított társaság viszont hosszú éveken át nyereségesen működött, és szakmában jó hírnévre tett szert. Az alperesek szándéka sem a társaság létrehozásakor, sem annak működtetése során nem irányult a korlátozott felelősséggel való visszaélésre, így esetükben a Ctv. 93. §-ának (2) bekezdésében foglalt szankciók nem alkalmazhatók. Kifogásolták, hogy az elsőfokú bíróság az előzőekben ismertetett körülmények vizsgálatát elmulasztotta, a tényállást nem derítette fel kellően, amelynek következtében az ítélete megalapozatlan és jogszabálysértő, figyelemmel arra is, hogy nem tett eleget a Pp. 3. §-ának (3) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettségének sem.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult.

A fellebbezés nem megalapozott.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezés eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést nem követett el, a szükséges mértékben feltárta a tényállást, és helytálló az abból levont jogi következtetése, miszerint a cégjegyzékből törölt ... Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. üzletrészeit átruházó tagok, az alperesek, a korlátolt felelősségű társaságnak a kereset tárgyává tett tartozásáért korlátlanul felelnek.

Az elsőfokú bíróság a felperes módosított keresete alapján a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. tv. (Ctv.) 93. §-ának (2) bekezdésében írt szabályokat helyesen alkalmazta, az alperesek az alábbiak szerint megalapozatlanul érveltek azzal a fellebbezésükben, hogy időelőttiség miatt nem a jogvita érdemi eldöntésének, hanem a per megszüntetésének lett volna helye (Pp. 157. §-ának a) pontja és a Pp. 130. §-ának f) pontja).

A Ctv. VII. Fejezete szabályozza a különleges törvényességi felügyeleti eljárásokat, s e fejezet 5. Címe tartalmazza az ismeretlen székhelyű cég megszüntetésére irányuló eljárás előírásait.

Abban az esetben, ha a céggel nem lehet kapcsolatba lépni; a cég a székhelyén, illetve telephelyén, fióktelepén nem található, illetve a cég képviselőjére jogosult személyek tartózkodási helye is ismeretlen, akkor a cégbíróság által kiszabott szankciónak nincs címzettje, így az nem alkalmazható. Ilyen esetben az lehet az elvárás, hogy a „fantomizálódott” cég ne szerepeljen tovább a törvényesen működő cégek közhiteles cégnyilvántartásában, ennek eszközét teremti meg a Ctv. 89-93. §-aiban szabályozott megszüntetési eljárás, amelynek eredményeként a cég hivatalbóli törölhető felszámolási eljárás vagy végelszámolási eljárás lefolytatása nélkül.

A Ctv. 93. §-a a megszüntetési eljárás egyik következményeként a korlátolt tagi (részvényesi) felelősség áttörésének eseteit említi.

A Ctv. 93. §-ának (2) bekezdése kimondja; ha a céget a cégbíróság a megszüntetési eljárást követően törölte a cégjegyzékből úgy, hogy a cég a saját tőkéjének 50 százalékát meghaladó, ki nem elégített tartozást hagyott hátra, a cég hitelezője kereseti kérelmében kérheti annak megállapítását is, hogy a megszüntetési eljárás megindulását megelőző három éven belül részesedését átruházó, többségi befolyással (Ptk. 685/B. §) rendelkező volt tag (részvényes) korlátlanul felel a cég ki nem elégített kötelezettségeiért, kivéve, ha a volt tag (részvényes) bizonyítja, hogy a vagyoni hányada átruházásának időpontjában a cég fizetőképessé volt, a vagyonszerzés csak ezt követően következett be, illetve a cég nem volt fizetőképessé, de a tag (részvényes) az átruházás során jóhiszeműen járt el.

A Ptk. 685/B. §-a értelmében többségi befolyásnak minősül az olyan kapcsolat, amelynek révén természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli gazdasági társaság egy jogi személyben a szavazatok több mint 50 százalékával, vagy meghatározó befolyással rendelkezik. Ugyanezen törvényhely (4) bekezdése alapján a 685. § b) pontja szerinti közeli hozzátartozók (közeli hozzátartozó: a házastárs...) közvetlen és közvetett tulajdoni részesedését vagy szavazati jogát egybe kell számítani.

A Ctv. idézett 93. §-ának (2) bekezdésében írt rendelkezések értelmében a volt tag (részvényes) korlátlan felelőssége megállapításához a keresetet indított hitelezőnek csak azt kell bizonyítania, hogy a törölt cég saját tőkéjének 50 százalékát meghaladó tartozást hagyott hátra, valamint azt, hogy az alperes tag (részvényes) többségi befolyással rendelkezett. Az alperes tagnak (részvényesnek) a felelősség kimentéséhez (a mentesüléséhez) pedig azt kell bizonyítania, hogy a megszüntetési eljárás bekövetkezéséhez a magatartásával nem járult hozzá, illetve, hogy a vagyonvesztés vagyoni részesedése átruházását követően következett be, illetve - amennyiben a cég nem volt fizetőképese - azt, hogy az átruházás során jóhiszeműen járt el.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a jogszabályban előírt bizonyítási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, míg az alperesek a Ctv. 93. §-ának (2) bekezdésében előírt bizonyítási kötelezettségüknek nem tudtak eleget tenni.

Az alperesek a fellebbezésükben az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást lényegében nem kifogásolták, így nem volt vitás az ... Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság felperes felé fennálló tartozásának a ténye és annak összege, a Ctv. 93. §-ának (2) bekezdésében írt rendelkezések alkalmazhatósága kérdésében előadott álláspont viszont alaptalan.

Megalapozatlanul hivatkoztak az alperesek arra, hogy a felperesnek a Ctv. 93. §-ának (2) bekezdésére alapított módosított keresete idő előtti (Pp. 130. § (1) bekezdés f) pont), tekintettel arra, hogy a felperes a per tartama alatt a keresete jogcímét azt követően változtatta meg, hogy az ismeretlen székhelyű Kft. megszüntetésére irányuló eljárás befejeződött, s a Fővárosi Bíróság mint Cégbíróság - az előzőekben már ismertetett végzésével - elrendelte a cég törlését a cégjegyzékből, így az alpereseknek az időelőttiségre hivatkozása, a per megszüntetésével (Pp. 157. § a) pont) kapcsolatos álláspontja alaptalan.

Az alperesek fellebbezése érdemben is megalapozatlan. A Ctv. 93. §-ának (2) bekezdésében foglaltak értelmében a perbeli esetben azt kellett volna az alpereseknek kétséget kizáróan bizonyítaniuk, hogy az ... Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaságban meglévő üzletrészeik átruházása során jóhiszeműen jártak el. Ezt az alperesek az őket terhelő bizonyítási kötelezettség ellenére nem bizonyították, ennek ellenkezőjét támasztja alá az I.

rendű alperes személyes előadása is. (10.G.40.082/2009/5. számú tárgyalási jegyzőkönyv)

Az alperesek a 2009. december 11-én kelt, 7. sorszám alatti előkészítő iratukban azt adták elő, hogy közvetítőn keresztül sikerült értékesíteniük a társaságot két ... állampolgár, ... és ... vevők részére, s a társaság értékesítésekor az alperesek tájékoztatták a vevőket a fennálló tartozásról, akik ígéretet tettek arra, hogy a tartozást kiegyenlítik. Ezzel szemben az I. rendű alperes a személyes meghallgatása során elmondta: „ A vevőkkel összesen annyit beszéltünk, hogy köszöntünk egymásnak, ez magyarul történt, amikor mi megérkeztünk, ők már ott voltak az ügyvéd úrnál, ők akkor nem beszéltek. Annyi történt, hogy mindnyájan aláírták a papírokat, mi megkaptuk a feleségemmel a pénzt, odaadtuk a papírokat és el is mentünk...” Ebből következően, valamint az első fokú ítélet indokolásában rögzített értékesítési körülmények és a Kft. elleni megszüntetési eljárás adatai alapján megalapozottan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alpereseknek nem sikerült bizonyítaniuk azt, hogy jóhiszeműen jártak el üzletrészeik átruházása során, a fellebbezésben előadottak nem alkalmasak sem az első fokú ítélet hatályon kívül helyezésére, sem annak megváltoztatására.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét, annak helyes indokai alapján a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján kötelezte az alpereseket a felperes ügyvédi munkadíjként felmerült másodfokú perköltségének az egyetemleges megfizetésére, melynek mértékét mérlegeléssel, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdései alkalmazásával állapított meg azzal, hogy a munkadíj az általános forgalmi adót is tartalmazza.

Az alperesek személyes költségmentessége folytán le nem rótt 127.577 forint jogorvoslati illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §- alapján a Magyar Állam viseli.

Budapest, 2011. január 11.

. Bánki Horváth Mária s. k.,

a tanács elnöke

. Rédei Anna s. k.,
előadó bíró

Levek Istvánné dr. s. k.,
bíró

A kiadmány hitelül:

